

Врз основа на член 25 став 4 од Законот за иновациската дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/13, 137/13, 41/14, 44/15, 6/16, 53/16, 190/16 и 64/18), Управниот одбор на Фондот за иновации и технолошки развој, на седницата одржана на [REDACTED].2020 година, донесе

ПРЕДЛОГ-ПРАВИЛНИК

за инструментот за поддршка - Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет

Член 1

Со овој правилник се уредуваат основните карактеристики на инструментот – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст (во натамошниот текст: „овој Инструмент“), критериумите и постапката за аплицирање за финансиската поддршка и критериумите и постапката за доделување на финансиската поддршка.

Дефиниции

Член 2

(1) Во овој правилник, покрај дефинициите од Законот за иновациска дејност, се употребуваат и дефиниции и појаснувања со следното значење:

1. „Апликант“ значи субјект кој до Фондот има поднесено предлог проект на отворен јавен конкурс за доделување средства согласно овој Инструмент.
2. „Договор за доделување средства“ значи договор помеѓу Фондот и избран корисник, за доделување на средства согласно овој Инструмент, склучен во согласност со правилата и процедурите наведени во овој правилник.
3. „Комитет за одобрување на инвестиции“ значи Комитет формиран согласно Законот за иновациската дејност.
4. „Корисник“ значи Апликант кој ги исполнува критериумите за подобност од овој правилник и кој има потпишано Договор за доделување средства со Фондот.
5. „Правилникот“ значи овој правилник за инструментот за поддршка – Кофинансирани грантови за технолошки развој за забрзан економски раст на Фондот за иновации и технолошки развој донесен од страна на Управниот одбор на Фондот.
6. „Предлог проект“ значи проект поднесен на отворен јавен конкурс за доделување на средства под овој Инструмент на Фондот со цел да се финансира преку кофинансиран грант во согласност со критериумите и постапката предвидени во овој правилник.
7. „Стручни лица“ се надворешни стручни соработници ангажирани од Фондот во согласност со Правилникот за начинот на вклучување и работа на стручните лица во работата на Фондот при евалуацијата и давањето на стручно мислење, за целите на спроведување на фазата на претселекција на предлог проектите по овој Инструмент.

8. **„Резултатите од проектот“** значи какви било материјални или нематеријални резултати од проектот на кои се однесува договорот за доделување на средства, како што се податоци, знаење или информации, во каква била форма и од каква било природа, независно дали можат да бидат заштитени или не, кои се создадени преку таквите проектни активности, како и какви било права врз истите, вклучително и права од интелектуална сопственост.
9. **„Фондот“** е Фондот за иновации и технолошки развој на Република Северна Македонија.
10. **„Фаза на претселекција“** е фаза на евалуација која се спроведува од страна на Стручните лица, назначени од страна на Фондот, кои го разгледуваат материјалот, доставуваат евалуација и стручно мислење на предлог проектите, што соодветствуваат со критериумите за евалуација, односно со целите на Инструментот.
11. **„Фаза на селекција“** е фаза на евалуација која се спроведува од страна на Комитетот за одобрување на инвестиции, кој врши евалуација на предлог проектите кои ја поминале фазата на претселекција и донесува конечна одлука за финансирање преку Инструментите на Фондот.

Цел и опис на Инструментот

Член 3

- (1) Целта на овој Инструмент е да се обезбеди финансиска поддршка за технолошки развој на претпријатија и приватни здравствени установи (во понатамошниот текст само „ПЗУ“) за забрзан економски раст со цел надминување на последиците од КОВИД-19, а кои ги исполнуваат условите од овој правилник.
- (2) Целта на поддршката е претпријатијата да создадат услови за надминување на последиците од економската криза, да остварат забрзан раст, да ја зголемат конкурентноста на меѓународните пазари и отпорноста на пандемиски и климатски кризи, преку воведување на нови, иновативни, напредни, ‘зелени’ и дигитални технологии за нивна трансформација. Примената на новите технологии треба да има значително позитивно влијание врз подобрување на производствените и деловните процеси на претпријатијата, во исто време креирајќи додадена вредност за вработените и општеството. Преку оваа поддршка се охрабрува преминот на претпријатијата кон нови поекологички процеси или кон дигитални бизнис модели, кои вклучуваат дигитализација на каналите за продажба и набавки, како и градење на капацитетите на менаџментот и вработените за примена на новите технологии.
- (3) Поддршката е наменета за претпријатијата и ПЗУ кои имаат јасно идентификувана потреба од нови технологии која ќе има значително и мерливо позитивно влијание во еден или повеќе од следните аспекти од нивното работење: зголемена продуктивност и ефикасност, намалување на трошоци и употреба на ресурси, намалување на негативното влијание врз животната средина, подобар квалитет и нови карактеристики на производите и услугите кои ги нудат на пазарот, за развивање на нови канали за продажба, влез или експанзија на нови пазари или за градење на постабилна и поодржлива мрежа на добавувачи.
- (4) Преку овој Инструмент се обезбедува поддршка за следните видови на инвестициски активности:
  - набавка и воведување на нови, иновативни, напредни, ‘зелени’ и дигитални технологии за трансформација на производствените и деловните процеси;

- развој и воведување на нови по-еколошки процеси и стандарди за производство и работа;
- набавка и воведување на нови дигитални решенија (софтвер, алатки, лиценци и сл.) и развој на дигитални бизнис модели, кои може да вклучуваат дигитализација на каналите за продажба и набавки;
- градење на капацитетите на менаџментот и вработените за примена на новите технологии;
- подобрување на продуктивноста и ефикасноста на производствените и/или деловните процеси;
- намалување на трошоци на производство и оперативно работење;
- подобрување на ефикасноста при употреба на ресурси;
- активности за намалување на негативното влијание врз животната средина;
- значително подобрување на квалитет и додавање на нови или значително подобрени карактеристики на производите и услугите како резултат на промените во понудата и побарувачката поврзани со последиците од КОВИД-19 кризата (вклучително стандардизација и сертификација);
- развивање на нови канали за продажба и активности за влез или експанзија на нови пазари - градење на постабилна и поодржлива мрежа на добавувачи.

Листата на активности не е ограничувачка.

Општи критериуми за кофинансирањето од Фондот преку овој Инструмент

Член 4

(1) Преку овој Инструмент Фондот обезбедува финансиска поддршка и тоа:

- за претпријатија и ПЗУ чиј просечен број на вработени е до 10 (десет) вработени и чиј годишен приход во последните две години е помал од 50.000,00 (педесет илјади) евра, финансирање до 70% од вкупниот буџет на проект, но не повеќе од 2.500.000,00 (два милиони и петстотини илјади) денари,
- за претпријатија и ПЗУ чиј просечен број на вработени е од 10 до 50 вработени и чиј годишен приход во последните две години е поголем од 50.000,00 (педесет илјади) евра, а помал од 2.000.000,00 (два милиони) евра, финансирање до 70% од вкупниот буџет на проект, но не повеќе од 5.000.000,00 (пет милиони) денари,
- за претпријатија и ПЗУ чиј просечен број на вработени е од 50 до 250 и чиј годишен приход во последните две години е поголем од 2.000.000,00 (два милиони) евра, а помал од 10.000.000,00 (десет милиони) евра, финансирање до 60% од вкупниот буџет на проект но не повеќе од 10.000.000,00 (десет милиони) денари.

Износот на остварени годишни приходи и просечен број на вработени се утврдува согласно финансиските извештаи за последните две календарски години, согласно член 10 став 1 точка 5 од Правилникот и одредбите од Јавниот конкурс.

Максималните граници на остварени приходи според кои се определува висина на финансиска поддршка се изразени во евра и се пресметуваат според средниот курс на НБРМ за евро од денот на објавување на повикот.

(2) Во случај кога Апликантот не ги исполнува вредностите на двата индикатори (број на вработени и износ на годишни приходи) кумулативно, како основ за определување на максимален износ на финансиска поддршка ќе се смета индикаторот според кој Апликантот може да побара поголем износ на финансиска поддршка.

На пример: доколку апликантот има 2 вработени и годишен приход во последните две години од 1.000.000,00 (еден милион) евра, апликантот ќе може да аплицира за максимален износ на поддршка до 5.000.000,00 (пет милиони) денари односно финансирање до максимум 70% од вкупниот буџет на проект.

(3) Апликант може да склучи договор за соработка (поддоговор за услуги) за истражување и развој со установи кои вршат високообразовна и/или научноистражувачка дејност од земјата и од странство или со друго претпријатие и/или ПЗУ.

(4) Во случај на предлог проект поднесен од страна на Апликант кој вклучува договор за соработка за истражување и развој, правата и обврските на апликантот и високообразовната и/или научноистражувачката установа или со друго претпријатие и/или ПЗУ треба да бидат регулирани во договорот за соработка.

(5) Доколку едно или повеќе физичко/и и/или правно/и лица во рамки на јавниот конкурс се јавуваат во сопственичка структура на повеќе од еден апликант, и во случај таквите апликанти да бидат избрани за финансирање, вкупниот износ на финансиска поддршка на таквите апликанти заедно не може да ги надминат ограничувањата предвидени од ставот (1) од овој член, а кои важат за еден апликант.

(6) Подобни за финансирање преку овој Инструмент се предлог проекти од сите сектори, освен за:

- производствени, трговски или услужни дејности кои не се во согласност со закон;
- производство и трговија со тутун, дестилирани алкохолни пијалаци и сродни производи (пијалаци кои содржат алкохол, но не се добиени исклучиво со дестилација, туку за нивно производство може да се користи и природно дестилиран алкохол (добиеен од различно, но природно потекло) со давање на различни растителни или други производи, при што преку мецерација, купажа (мешање), ароматизирање, боење, стареење и слично се добиваат различни алкохолни пијалаци во кои содржина на етил алкохол најчесто е повисока од 15%, а во нив може да бидат вклучени различни видови на ликери, коктейли и слично);
- производство и трговија со оружје и муниција од било кој вид;
- казина и други правни лица за организирање игри на среќа и други забавни игри;
- истражување, развој или технички барања кои се однесуваат на електронски податоци, програми или решенија, кои се однесуваат на:
  - а) Поддршка на која било активност која се вбројува во горенаведените сектори од алинеите 2, 3 и 4 на овој член;
  - б) Интернет коцкање и онлајн казина и/или
  - в) Порнографија;
- природно - научни истражувања, развој или технички апликации кои се однесуваат на човечкото клонирање за истражување или за терапевтски цели; и/или за генетски модифицирани организми (ГМО).

Општи критериуми за кофинансирањето од апликантот во врска со овој Инструмент

Член 5

(1) Доколку Фондот одлучи да го поддржи предлог проектот на Апликантот преку овој Инструмент, Апликантот е должен да обезбеди сопствено кофинансирање во износ од најмалку 30% односно 40% од вкупниот буџет на проектот, зависно од условите предвидени во член 4, став 1 од овој Правилник.

(2) Средствата добиени од Фондот по која било друга основа, како и средствата добиени по основ на која било друга државна помош, нема да се сметаат за прифатливи средства за кофинансирање од страна на Апликантот.

Времетраење на проектот

Член 6

(1) Времетраењето на проектот за кој се доделени финансиски средства преку овој инструмент може да биде до 18 (осумнаесет) месеци.

(2) Корисникот врз основа на оправдани причини може да бара продолжување на времетраењето на проектот со поднесување на образложено писмено барање во кое ќе бидат наведени причините за продолжување. Барањето се поднесува пред истекот на времетраењето на проектот.

(3) Врз основа на поднесеното барање од став (2) на овој член Фондот може да одобри продолжувања на спроведувањето на проектот до 6 (шест) месеци.

(4) Продолжување на спроведувањето на проектот подолго од периодот од став (3) на овој член може да биде одобрено само по одлука донесена од страна на Комитетот за одобрување на инвестиции и тоа под оправдани околности, најмногу за дополнителни 9 (девет) месеци.

(5) Во случај Фондот односно Комитетот да донесе одлука за продолжување на времетраењето на проектот, продолжувањето на времетраењето ќе започне од денот на донесување на одлуката за продолжување. Во периодот од истекот на времетраењето на проектот до денот на донесување на одлуката за продолжување од страна на Фондот односно Комитетот, на Корисникот нема да му се признаваат никакви трошоци и активности и истиот е должен или да се воздржи од правење на било какви трошоци и преземање на активности или самиот да ги сноси тие направени трошоци.

(6) Во случај на продолжување на времетраењето на спроведувањето на проектот, износот на доделената финансиска поддршка од Фондот не може да биде зголемен.

Критериуми за подобност на Апликант

Член 7

Критериумите за подобност кои треба да ги исполнува поединичен апликант се:

1) да е трговско друштво основано согласно Законот за трговски друштва и регистрирано во Централниот Регистар на Република Северна Македонија или да е приватна здравствена установа основана согласно Законот за установи и Законот за здравствената заштита регистрирана во Централниот регистар на Република Северна Македонија;

2) да не е поврзан (согласно Законот за трговските друштва) со друго претпријатие и/или ПЗУ чии годишни приходи надминуваат 10.000.000 (десет милиони) евра и просечен број на

вработени да не надминува 250 во претходните две фискални години, согласно член 10 став 1 точка 5 од Правилникот и одредбите од Јавниот конкурс, освен во случај на поврзаност со високообразовна, односно научноистражувачка установа;

- 3) против него да не е поведена стечајна постапка или постапка на ликвидација;
- 4) да има подмирени доспеани обврски по основ на јавни давачки и придонеси;
- 5) против него да не се отпочнати постапки за присилно извршување на доспеани парични побарувања;
- 6) апликанти со над 3 (три) години на постоење до моментот на аплицирање да немаат остварена загуба согласно финансиските извештаи за последните две календарски години, согласно член 10 став 1 точка 5 од Правилникот и одредбите од Јавниот конкурс;
- 7) да нема доспеани, а неподмирени обврски со доцнење над 90 дена кон финансиски институции заклучно состојба на крај на месец Февруари 2020, односно пред почеток на кризата предизвикана од Ковид 19, издадена од Македонско кредитно биро;
- 8) да ги исполнува условите од Законот за контрола на државна помош и за истата намена/мерка да не добива државна помош од два различни извори, поради тоа што таквата помош не е дозволена.

Подобни трошоци за финансирање

Член 8

(1) Следните трошоци ќе бидат подобни за финансирање преку овој Инструмент:

- бруто плати за вработените лица кај апликантот кои ќе бидат ангажирани на проектот; Износите на бруто плати на вработените ангажирани на проектот треба да соодветствуваат на воспоставените практики на корисникот пред почеток на проектот, намалени за износот на потенцијална државна субвенција примена по основ на плата;
- трошоци за техничка поддршка (експертиза), трошоци за договорни услуги за истражување, развој, дигитализација (пр. тестирање, лабораториски услуги и слично);
- трошоци за набавка и изнајмување на опрема, софтвер, алатки од информатичка технологија и суровини и потрошен материјал, директно поврзани со реализација на проектот;
- трошоци поврзани со спроведување на план за технолошки развој на Апликантот; и
- други оперативни трошоци директно поврзани со реализацијата на проектот, освен оние кои не се подобни за финансирање преку овој Инструмент.

(2) Само трошоците направени за време на проектот во согласност со одобрениот буџет на проектот и реализирани до крајот на проектот се подобни за финансирање.

(3) При распределба на буџетот по квартали, апликантот треба да води сметка за рамномерност во распределбата на буџетот односно износот за секој одделен квартал да не се разликува од останатите квартали за повеќе од 30 (триесет) %.

(4) Трошоци кои не се подобни за финансирање преку овој Инструмент се:

- додатоци на плата;
- трошоци за набавки на стоки, услуги и работи од домашни јавни претпријатија;
- трошоци за камата или долг на која било страна;
- расходи и резервирања за минати и можни идни загуби или долгови;

- курсни загуби и казни;
  - трошоци за храна и угостителство;
  - трошоци за регрутирање на кадар (трошоци за објавување на оглас, провизии од агенции за вработување, трошоци поврзани со селекција на кандидати и слично) и трошоци за преселба;
  - готовински исплати од наменската сметка за проектот;
  - трошоци за консултантски услуги обезбедени од страна на сопственик/ици на Корисникот;
  - трошоци за консултантски услуги обезбедени од страна на лица кои се вработени кај Корисникот
  - наем на деловен простор од закуподавец кој учествува во активностите на проектот или е поврзано лице со Корисникот;
  - трошоци за реализација на активности кои претходно биле финансирани од други извори;
  - набавка на половна опрема; и
  - данок на додадена вредност (ДДВ) за набавки од ставот (1) од овој член.
- (5) Листата на трошоци од ставот (4) на овој член не е исцрпна.

II. ПРОЦЕС НА АПЛИКАЦИЈА

Јавен конкурс

Член 9

- (1) Финансиските средства по овој Инструмент се доделуваат на конкуритивна основа по објавен јавен конкурс.
- (2) Фондот објавува јавен конкурс по редовна постапка и јавен конкурс по скратена постапка.
- (3) Јавниот конкурс се објавува во најмалку два јавни медиуми и на веб-страната на Фондот.
- (4) Рокот за поднесување на предлог проектите ќе биде одреден до 60 (шеесет) дена од објавувањето на јавниот конкурс од страна на Фондот и истиот може да биде продолжен поради оправдани околности.
- (5) Вкупниот буџет на секој јавен конкурс го утврдува Фондот во согласност со Годишната програма за работа на Фондот и/или Среднорочната програма за работа на Фондот.

Содржина на Јавниот конкурс

Член 10

- (1) Јавниот конкурс задолжително ги содржи следниве информации:
  - податоци за органот кој го распишува конкурсот;
  - датум на објава на јавниот конкурс;
  - начин на поднесување на предлог проектот и придружната документација;
  - краен рок за поднесување на предлог проектот;
  - краток опис на Инструментот, вклучувајќи ги критериумите за подобност на Апликантот и годините кои се сметаат за меродавни при утврдување на индикаторите годишни приходи, просечен број на вработени и загуба на претпријатијата/ПЗУ,
  - активностите и трошоците кои се подобни за финансирање;

- вкупниот буџет за конкурсот;
- контакт информации; и
- други податоци потребни за реализација на јавниот конкурс.

(2) Сите горенаведени податоци треба да се содржани во јавниот конкурс објавен на веб-страницата на Фондот. За јавниот конкурс објавен во јавни гласила ќе биде изготвена скратена верзија.

Аплицирање по редовна постапка

Член 11

(1) При аплицирање за добивање на финансиски средства по редовна постапка преку овој Инструмент од Фондот задолжително треба да се достават следниве документи:

1. Проектна документација (ги содржи обрасците за предлог проектот, достапна преку веб-страницата на Фондот) која треба да биде потпишана и печатирана од овластен претставник на Апликантот и се состои од:

- уредно пополнет образец за проектна апликација;
- уредно пополнет образец за буџет на проектот;
- изјава на Апликантот за прифаќање на условите на Фондот;
- нотарски заверена изјава за сопственичка – основачка структура на Апликантот; и
- кратки биографии на лицата кои го сочинуваат проектниот тим ангажиран во проектот (најмногу за 5 (пет) лица).

(2) Проектната апликација, буџетот на проектот и биографиите треба да бидат доставени на македонски и на англиски јазик.

(3) Останатата документација поврзана со апликантите треба да биде доставена само на македонски јазик.

(4) Проектната документација задолжително се доставува на обрасци изготвени од страна на Фондот.

(5) Во случај проектот да се заснова на веќе постоечки права на интелектуална сопственост, Апликантот е должен заедно со проектната документација да достави доказ за право на користење на интелектуалната сопственост во вид на договор за лиценцирање, договор за непаричен придонес или друг вид на договор кој потврдува дека апликантот има право на користење на интелектуалната сопственост на која се засноваат резултатите од проектот.

(6) Апликантот не треба свесно или намерно да ги нарушува правата на интелектуална сопственост на кое било трето лице.

(7) Сите права на интелектуална сопственост и „know how“ кои ќе бидат создадени при имплементација на проектот и/или како резултат на спроведувањето на проектот му припаѓаат на Корисникот и доколку е применливо, Корисникот треба да ги заштити правата на интелектуална сопственост.

(8) По исклучок од ставот (7) на овој член, во случај на предлог проект кој вклучува договор за соработка со високообразовна и/или научноистражувачка установа, правата на интелектуална сопственост во врска со проектот треба да бидат јасно регулирани во договорот за соработка.

(9) Фондот нема да биде одговорен за спорови поврзани со правата од интелектуална сопственост помеѓу Апликантот/Корисникот на финансиската поддршка и трети страни.

(10) Секој предлог проект доставен на јавен конкурс за доделување средства на Фондот мора да биде во согласност со важечките прописи за заштита на животната средина и намалување на загадувањето во Република Северна Македонија.

(11) Фондот го задржува правото доколку е потребно да побара и друга документација од страна на Апликантот.

Аплицирање по скратена постапка

Член 12

(1) На јавен конкурс по скратена постапка за добивање средства од Фондот, имаат право да аплицираат, апликанти чии предлог проекти не биле одобрени од страна на Комитетот, а ја поминале фазата на претселекција, во претходните 12 месеци од моментот на објавување на конкурсот.

(2) Апликантите од став (1) од овој член, при аплицирање за добивање на финансиски средства по скратена постапка преку овој Инструмент од Фондот, треба да ги достават следниве документи:

- проектна апликација;
- проектен буџет;
- кратки биографии (максимум до 5 лица) за членовите на тимот; и
- изјава дека нема промена во задолжителната документација која влијае на подобноста на апликантот, поднесена на претходниот повик/конкурс на кој аплицирале и дека ги исполнуваат условите за подобност на конкурсот на кој аплицираат.

(3) Документацијата која ја доставуваат апликантите согласно овој член треба да ги исполнува и условите предвидени во член 11 ставови (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10) и (11) од овој правилник.

(4) Предлог проектите со кои се аплицира по скратена постапка нема да ја поминуваат фазата на претселекција, туку истите ќе бидат евалуирани и оценувани од Комитетот во фазата на селекција и разгледувани во фазата на административна проверка од аспект на исполнување на условите за подобност.

(5) При доставување на предлог проектите, Фондот ја доставува до Комитетот проектната апликација, буџет на проектот, кратки биографии на членовите на тимот, историјат или информација за апликантот односно корисникот, како и друга документација од влијание за донесување на финална одлука.

Дополнителна документација

Член 13

(1) Во случај Апликантот да биде избран за финансирање преку овој Инструмент, пред донесување на конечна Одлуката за финансирање и/или пред потпишување на Договорот за доделување средства Апликантот до Фондот треба да поднесе и:

- договори со трети страни од значење за спроведувањето на проектот (вклучително и договори за вработување);

- изјава за претходно добиена државна помош;
- известување издадено од Централниот Регистар на Република Северна Македонија дали апликантот и неговиот/ите основач/и се основачи во други правни лица во Република Северна Македонија;
- потврда/извештај дека апликантот нема доспеани, а неподмирени обврски со доцнење над 90 дена кон финансиски институции заклучно со состојба од крај на месец Февруари 2020, односно пред почеток на кризата предизвикана од Ковид 19, издадена од Македонско кредитно биро;
- информации за отворена посебна сметка за проектот, и
- дополнителна документација со која се докажува исполнување на условите за подобност на апликантот.

(2) Апликантот треба да ги обезбеди дополнителните документи во рок до 5 работни дена, од денот на добиено известување од страна на Фондот.

(3) Фондот го задржува правото доколку е потребно да побара и друга документација од Апликантот кој е должен истата да ја достави во најкраток можен рок, или доколку е во можност Фондот може сам да ја обезбеди таквата документација, па во таков случај, соодветно на дополнителна документација, Фондот може да го врати целиот предлог проект до Комитетот на негово повторно разледување и одлучување.

III. ЕВАЛУАЦИЈА

Критериуми за евалуација на предлог проектите

Член 14

(1) Критериуми за евалуација на проекти и доделување средства преку овој Инструмент се:

- технолошки напредок и степен на дигитализација;
- квалитет на проектот;
- капацитет на проектниот тим;
- влијание.

(2) Критериумите и подкритериумите за евалуација на проектите се наведени во образецот на Табелата за евалуација.

Член 15

(1) Сите предлог проекти кои се навремено доставени, Фондот ги испраќа до стручните лица со цел спроведување на фазата на претселекција.

(2) Фондот при преземање на документацијата утврдува дали Изјавите наведени во член 11 и/или член 12 од правилникот се уредно потпишани и печатирани и доколку не, се доставува известување до апликантот за нивно корегирање во рок од 2 работни дена од известувањето.

(3) Доколку Изјавите од став 2 од овој член на правилникот не се соодветно корегирани, односно не бидат комплетирани во рокот од став 2 од овој член, апликацијата/те нема да биде/ат разгледувана/и од страна на стручните лица и/или од страна на Комитетот. Во случај на постоење на добро оправдани причини, поради кои апликантот не може да ги изврши

бараните корекции или да ги комплетира Изјавите во дадениот рок, треба веднаш да го известат Фондот и да го оправда истото.

(4) За сите предлог проекти Фондот подготвува табела, која меѓудругото ги содржи и следните податоци:

- име на Апликантот;
- сопственичка структура на Апликантот; и
- овластено лице (управител/директор) на Апликантот.

(5) Табелата од ставот (4) на овој член Комисијата ја доставува до вработените во Фондот, Директорот на Фондот, членовите на Управниот одбор на Фондот, Стручните лица и членовите на Комитетот за одобрување на инвестиции, со цел утврдување на потенцијален судир на интереси согласно Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси.

(6) Табелата од ставот (4) на овој член се доставува и до други лица непосредно вклучени во процесот, со цел утврдување на потенцијален судир на интереси согласно Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси.

(7) Во случај некое од Стручните лица да идентификува судир на интереси тој е должен да го известат Фондот во најкус можен рок. Фондот ќе го исклучи таквото лице од процесот на евалуација (во фазата на претселекција) на тој предлог проект и ќе назначи друго соодветно стручно лице на негово место.

(8) Во случај некој од членовите на Комитетот да идентификува судир на интереси тој е должен да го известат Фондот во најкус можен рок, по што ќе биде исклучен од процесот на евалуација (во фазата на селекција) на тој предлог проект.

(9) Во случај повеќе членови на Комитетот да идентификуваат судир на интереси во врска со одреден предлог проект и тој проект да не може да биде евалуиран од најмалку 3 (тројца) членови на Комитетот, проектот ќе биде исклучен од понатамошна постапка и нема да биде евалуиран.

Процес на евалуација

Член 16

(1) Евалуацијата на предлог проектите се одвива во две фази: фаза на претселекција и фаза на селекција.

(2) Фазата на претселекција се спроведува од страна на Стручните лица. Секој предлог проект ќе биде евалуиран во оваа фаза од две стручни лица од областите што соодветствуваат со критериумите за евалуација, односно со целите на Инструментот и едно лице од областа што соодветствува на предлог проектот, освен доколку станува збор за предлог проект согласно член 12 од овој правилник, таквиот предлог проект нема да ја поминува фазата на претселекција.

(3) Фазата на селекција се спроведува од страна на Комитетот за одобрување на инвестиции кој ја донесува и конечната одлука за финансирање преку овој Инструмент.

(4) Во фазата на селекција треба да учествуваат најмалку тројца од членовите на Комитетот.

Фаза на претселекција

Член 17

(1) Во фазата на претселекција, Стручните лица, назначени од страна на Фондот, имаат обврска соодветно да ја пополнат Табелата за евалуација за секој од доделените предлог проекти и да дадат стручно мислење и оценка на предлог проектите во рок од 7 (седум) работни дена од денот на добивањето на предлог проектите.

(2) Во фазата на претселекција, Стручните лица имаат право да поставуваат дополнителни прашања за апликантите и предлог проектите, кои ќе бидат проверени од страна на вработените на Фондот. Директорот на Фондот назначува лица кои ги обезбедуваат потребните дополнителни информации по пат на теренски посети на Апликантот, комуникација со клучните лица на предлог проектот и/или административна проверка на информации. Назначените лица се должни потребните информации да ги обезбедат во рок претходно утврден од Директорот на Фондот.

(3) Вкупниот број на освоени поени за секој предлог проект се утврдува како просек од добиените оценки од Стручните лица назначени да го оценат тој предлог проект во фазата на претселекција.

(4) Секој предлог проект кој во фазата на претселекција има добиено 51 (педесет и еден) поен или повеќе (од вкупно 100 (сто) поени) преминува во следната фаза на селекција.

(5) Секој предлог проект кој во фаза на претселекција има добиено помалку од 51 (педесет и еден) поен (од вкупно 100 (сто) поени) е одбиен за финансирање под овој Инструмент за поддршка на Фондот.

(6) Секој апликант чиј предлог проект нема добиено најмалку 51 (педесет и еден) поен, односно чиј проект не преминал во фазата на селекција ќе биде навремено известен за резултатите.

(7) Во случај апликант, кој ги исполнува критериумите за подобност согласно член 7 од овој правилник и аплицирал на јавен конкурс по скратена постапка, согласно член 12 од овој правилник таквиот предлог проект нема да ја поминува фазата на претселекција.

Фаза на селекција

Член 18

(1) Во фазата на селекција, секој член на Комитетот врши евалуација на предлог проектите кои ја поминале фазата на претселекција, односно на предлог проектите поднесени на јавен конкурс по скратена постапка и има обврска да јаполни Табелата за евалуација за секој од тие предлог проекти и да ги оцени истите во рок претходно утврден од страна на Фондот.

(2) Членовите на Комитетот имаат право во фазата на селекција да поставуваат дополнителни прашања за апликантите и предлог проектите, кои ќе бидат проверени од страна на Фондот. Директорот назначува лица кои ги обезбедуваат потребните дополнителни информации по пат на теренски посети на Апликантот, комуникација со клучните лица на предлог проектот и/или административна проверка на информации. Назначените лица се должни потребните информации да ги обезбедат во рок претходно утврден од страна на Фондот.

(3) Фондот може да организира презентација на предлог проекти во фаза на селекција. На оваа презентација секој апликант накусо ќе го претстави својот предлог проект, а членовите на

Комитетот имаат право да поставуваат прашања со цел да добијат дополнителни информации кои ќе им помогнат при донесување на одлуката.

(4) Доколку во фазата на селекција Комитетот при разгледување и оценување на предлог проектите има потреба од стручно мислење од одредена област, истото може да го добие од страна на стручните лица, а согласно постапка утврдена со Правилникот за начинот на вклучување и работа на стручните лица во работата на Фондот за иновации и технолошки развој и давањето на стручно мислење.

(5) Во фазата на селекција Фондот може да ангажира и други лица во својство на набљудувачи.

(6) Оценкаите и стручните мислења добиени од Стручните лица, историјатот за апликантите, односно корисниците и извештаите за дополнително обезбедените информации од страна на Фондот, се доставуваат до сите членови на Комитетот, кои се должни истите да ги земат предвид при оценувањето на предлог проектите.

(7) Вкупниот број на освоени поени за секој селектиран предлог проект се утврдува како просек од оценкаите од Стручните лица добиени во фазата на претселекција и од секој од членовите на Комитетот добиени во фазата на селекција.

(8) На основа на освоените поени се изработува индикативна ранг листа на селектирани предлог проекти.

(9) Комитетот составува листа на предлог проекти кои се избрани за финансирање и за кои ќе биде донесена конечна одлука за финансирање, доколку Комисијата за административна проверка утврди дека ги исполнуваат критериумите за подобност наведени во правилникот и/или доколку буџетот на проектот биде корегиран согласно барањата на Комисијата за административна проверка.

(10) Во случај доколку во текот на административната постапка се утврди дека некои од апликантите не ги исполнуваат критериумите за подобност и/или не ги извршиле бараните корекции согласно член 19 став 7 од правилникот, Комитетот соодветно ќе ја ревидира листа на предлог проекти кои ќе бидат избрани за финансирање.

Член 19

(1) Со цел да се утврди дали апликантот ги исполнува критериумите за подобност наведени во јавниот конкурс и во овој правилник, врз основа на документацијата од член 13 од правилникот и разгледување на доставените буџетите се формира комисија (или комисији) за административна проверка на предлог проектите избрани за финансирање. Комисијата (или комисиите) го разгледува/ат секој апликант и буџет посебно.

(2) Комисијата за административна проверка ја формира Директорот на Фондот или овластено лице од Директорот на Фондот, а се состои од најмалку двајца вработени/ангажирани во Фондот.

(3) При проверка на апликантите и буџетите, Комисијата за административна проверка се води според Документот за административна проверка на предлог проектите.

(4) Доколку Комисијата за административна проверка при разгледување на предлог проектите има потреба од стручно мислење од соодветна област, таквото стручно мислење ќе биде обезбедено од страна на експерти од соодветната област и/или од релевантни институции.

(5) По завршувањето на административната проверка на предлог проектите, Комисијата за административна проверка составува записник и истиот го доставува до Комитетот.

(6) Доколку некој апликант не ја доставил бараната документација или има неправилно пополнет буџет на проектот Комисијата за административна проверка по електронски пат го известува Апликантот и му дава можност во рок до 5 (пет) работни дена дополнително да ги достави по електронски пат или во архивата на Фондот документите кои недостасуваат и/или да достави корегирани буџет на проектот и/или останатата дополнителна документација. Во случај на дополнителна достава на документи не се дозволени измени во буџетот на проектот кои не се побарани од страна на Фондот.

(7) Доколку Апликантот не ги достави документите кои недостасуваат ниту во дополнителните 5 (пет) работни дена, не го корегира буџетот или Апликантот не ги исполнува критериумите за подобност наведени во овој правилник, Комисијата за административна проверка става забелешка во записникот дека за тој Апликант, односно предлог проект не се исполнети условите да биде донесена конечна Одлука за финансирање.

(8) Записникот од став (5) на овој член, заедно со пополнетите документи за административна проверка на предлог проектите, се изготвуваат од страна на Комисијата за административна проверка.

Одлука за финансирање

Член 20

(1) Конечната одлука за финансирање на предлог проекти со овој Инструмент ја носи Комитетот на состанок одржан во рок од најмногу 90 (деведесет) дена од доставување на предлог проектите до Комитетот.

(2) Конечната одлуката за финансирање Комитетот ја носи за време на одржувањето на состанокот со јавно гласање „ЗА“ или „ПРОТИВ“ доделување на средства на определен предлог проект во фазата на селекција. Средства за определен предлог проект во фазата на селекција можат да бидат доделени единствено доколку најмалку тројца членови на Комитетот гласале „ЗА“ доделување на средства за тој предлог проект.

(3) При носење на одлуката за финансирање влијание има и расположливиот буџет за финансирање при секој јавен конкурс. Комитетот може да донесе одлука за финансирање на предлог проекти во рамките на првично утврдениот буџет за јавниот конкурс, или ако тој буџет биде зголемен за конкретниот конкурс последователно.

(4) Доколку Комитетот донесе одлука која е спротивна на евалуацијата и стручното мислење подготвено од Стручните лица, истата мора да содржи детално образложение за причините за донесување на таква одлука.

(5) Доколку нема доволно предлог проекти одобрени за финансирање пријавени на јавен конкурс за овој Инструмент, неискористените средства од буџетот во јавниот конкурс можат да бидат пренаменети за друг јавен конкурс за овој Инструмент или можат да бидат прераспределени за друг јавен конкурс за другите инструменти на Фондот.

(6) Обединување на коментарите за предлог проектите кои се одбиени за финансирање во фазата на селекција го врши еден член на Комитетот, назначен од страна на Фондот, кој вршел оценување на предлог проектите.

(7) При донесување на конечна Одлука за финансирање, Комитетот ќе го земе во предвид и Записникот на комисијата (комисиите) за административна проверка.

(8) Секој апликант чиј предлог проект ја поминал фазата на селекција и административна проверка ќе биде известен за резултатите во рок од 30 (триесет) дена од денот на донесување на конечната одлука за финансирање од страна на Комитетот.

(9) Во случај доколку на истиот јавен конкурс се поднесени исти или слични предлог проекти, Комитетот таквите предлог проекти повторно ќе ги разгледа и ќе донесе соодветна одлука.

IV. ДОДЕЛУВАЊЕ НА СРЕДСТВА

Склучување на Договор за доделување на средства

Член 21

(1) Апликантите за кои е донесена одлука за финансирање ќе потпишат Договор за доделување средства.

(2) Пред потпишување на Договор за доделување средства преку овој Инструмент, Корисникот треба да има отворено или да поседува посебна наменска банкарска сметка за целите на проектот.

(3) Фондот и Апликантот за кој е донесена одлука за финансирање ќе склучат Договор за доделување средства во форма и со содржина во суштина определена од страна на Фондот.

(4) Во случај апликантите за кои е донесена одлука за финансирање не пристапат кон потпишување на Договорот за доделување на средства во разумен рок, Комитетот може да побара од истите во определен рок да го потпишат Договорот.

(5) Доколку апликантите во рокот определен на страна на Комитетот не го потпишат Договорот за доделување на средства, Комитетот повторно ќе ја разгледа и/или промени одлуката.

Исплата на средствата

Член 22

(1) Сите исплати од Фондот и уплати на сопственото кофинансирање на Корисникот ќе се реализираат на посебната банкарска сметка.

(2) Фондот ги исплаќа средствата доделени со овој Инструмент авансно, на квартална основа во согласност со буџетот на проектот, Договорот за доделување средства и одредбите наведени во овој правилник.

(3) Корисникот ги исплаќа средствата од сопственото кофинансирање, во согласност со буџетот на проектот, Договорот за доделување на средства и одредбите наведени во овој правилник.

(4) Фондот ги исплаќа средствата доделени со овој Инструмент за првиот квартал по потпишување на Договорот за доделување средства, откако Корисникот ќе достави до Фондот доказ за извршената уплата на сопственото кофинансирање за првиот квартал во вид на банкарски извод од посебната банкарска сметка.

(5) По потпишување на Договор за доделување на средства, Корисникот во рок од 45 дена

треба да направи уплата на сопственото кофинансирање за првиот квартал, во спротивно Фондот има право да го раскине договорот.

(6) Фондот ги исплаќа средствата доделени со овој Инструмент за секој нареден квартал откако ќе бидат исполнети следните услови:

- одобрен квартален извештај за напредок за претходниот квартал (описен дел и финансиски дел);
- наменски потрошени најмалку 70% (седумдесет проценти) од претходно буџетираните средства;
- доставен доказ за извршената уплата на сопственото кофинансирање за нареден квартал во вид на банкарски извод од посебната сметка.

(7) Од последната исплата кон Корисникот преку овој Инструмент, Фондот задржува 3% (три проценти) од вкупниот буџет на проектот.

(8) Процедурата за исплата на задржаните средства од став (7) од овој член ќе биде започната во рок од 14 работни дена од денот на одобрувањето на Завршниот извештај за проектот (описен и финансиски дел).

(9) Во случај на непотрошени средства и/или во случај на злоупотреба, соодветен износ од задржаните средства нема да биде исплатен на Корисникот.

V. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОЕКТОТ

Општи правила за спроведување на проектот

Член 23

(1) Корисникот го спроведува проектот во согласност со условите пропишани во овој правилник и во Договорот за доделување средства, како и во согласност со добрите технички, економски, финансиски, управувачки, еколошки и социјални стандарди и практики и во согласност со законските и подзаконските акти во Република Северна Македонија.

(2) Корисникот го спроведува проектот ефективно и ефикасно, во согласност со проектната апликација и буџетот на проектот.

(3) Корисникот води финансиско – сметководствена евиденција, во согласност со сметководствените стандарди и на начин најсоодветен за проектните активности, расположливите ресурси и трошоци поврзани со проектот и ќе изготвува финансиски извештаи кон Фондот во согласност со сметководство на готовинска основа, јасно претставувајќи ги документите за направениот трошок и исплатите за кварталот за кој се однесуваат, на начин кој ќе соодветствува со активностите, ресурсите и трошоците поврзани со проектот.

Набавка на стоки, услуги и работи

Член 24

(1) Секоја набавка на добра и услуги Корисникот ја прави во согласност со наведените прифатливи комерцијални практики, и тоа:

- при спроведувањето на набавките предвидени во проектот, корисниците треба да ги земат предвид економската потреба, ефикасноста, транспарентноста и времетраењето на процедурата на набавка како и квалитетот на набавените добра и услуги.
- за набавките на стоки, услуги или работи кои надминуваат 10.000,00 (десет илјади) евра Корисникот треба да спроведе процедура со прибирање на минимум три понуди. Пред донесувањето на конечната одлука за избор на најповолен добавувач Корисникот е должен да достави до Фондот минимум три понуди.
- во добро оправдани случаи, набавките може да се спроведат и без процедура за прибирање на минимум три понуди, по претходно одобрување од страна на Фондот.

(2) Кога е применливо, договорите помеѓу Корисникот и трети страни треба да вклучуваат одредби поврзани со заштита на интелектуална сопственост, спречување судир на интереси, ревизија и влијание врз животната средина.

Транспарентност и комуникација со јавност

Член 25

(1) Корисникот ги следи насоките од Фондот и Комитетот во однос на транспарентност и комуникација на проектот кон јавноста, согласно Упатството за транспарентност и комуникација на проектите на Фондот.

(2) За време на спроведување на проектот, Корисникот сите промотивни материјали за проектот ги означува со логото и називот на Фондот и јасно истакнува дека проектот се спроведува со финансиска поддршка од Фондот.

(3) Опремата што е набавена преку проектот финансиран од Фондот треба јасно да биде обележана со логото на Фондот, како и со напомена: *„Поддржано од Фондот за иновации и технолошки развој на Република Северна Македонија“*.

Промена на проектот и пренамена на средства од буџетот за проектот

Член 26

(1) Секоја промена на проектот треба да биде оправдана и во насока на постигнување на очекуваните проектни резултати.

(2) Корисникот трошоците ги реализира со динамика и во рамки на износите прикажани во буџетот на проектот. Корисникот може да направи пренамена на средства помеѓу буџетски ставки во вкупен износ од 10% (десет проценти) од вкупниот буџет на проектот за целото времетраење на проектот во насока на постигнување на очекуваните проектни резултати. За пренамената Корисникот го известува Фондот во рамки на кварталните извештаи и завршниот извештај за проектот.

(3) Значителни промени во проектната апликација (на пример, промени во планот на активности, клучните луѓе на проектот, итн.) и буџетот на проектот (во износ повисок од 10% (десет проценти), треба да бидат претходно одобрени од страна на Фондот, по доставено барање од страна на Корисникот.

(4) Во случај на пренамени на средства одобрени од страна на Фондот, Корисникот треба да ги реализира трошоците во согласност со ревидираниот буџет на проектот.

Чување на документација

Член 27

(1) Корисникот треба да ја чува целокупната документација на проектот од започнување на спроведувањето на проектот.

Задолжителната документација на проектот содржи:

- проектна документација и документација поврзана со Корисникот;
- сите официјални документи на комуникација помеѓу Корисникот и Фондот во текот на периодот за аплицирање;
- известување за доделување средства;
- Договор за доделување средства;
- сите официјални документи во периодот на спроведување на проектот и за време на обврската за известување;
- оригинални примероци од сите извештаи доставени до Фондот;
- известувања за одобрување на извештаи доставени до Фондот;
- оригинални примероци од сите фактури; и
- сите останати документи и вклучувајќи и договори со трети страни и други докази на плаќање поврзани со проектот.

(2) Сите информации околу договорите и набавките поврзани со проектот треба да се достапни за увид за вработените од Фондот и/или лица овластени од страна на Фондот.

VI. СЛЕДЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА НА РЕЗУЛТАТИТЕ НА ПРОЕКТИ

Цел и методи на следење и евалуација на резултатите на проекти

Член 28

(1) Целта на следењето и евалуацијата на резултатите на проектите е да се следи напредокот на проектот и спроведувањето на планираните активности, да се потврди дека реализираните трошоци се во согласност со одобрениот буџет на проектот за дадениот период и согласно процедурите на Фондот, како и да се оценат остварените резултати по завршувањето на проектот.

(2) Методите на следењето и евалуацијата на резултатите на проектите вклучуваат:

- разгледување и одобрување на извештаите поднесени од страна на Корисникот;
- теренски посети на корисниците;
- евалуација на остварените резултати од проектот и деловна и финансиска анализа.

(3) Следењето и евалуацијата на резултатите на проектите го вршат тимови за следење формираны од Фондот и/или стручни лица за ревизија назначени од Фондот и/или надворешни лица за ревизија од овластени друштва за ревизија избрани со одлука на Фондот во соодветна постапка.

Извештаи

Член 29

(1) Корисникот треба до Фондот да доставува извештаи, и тоа:

- квартални извештаи за напредок (описен дел и финансиски дел) кои Корисникот ги доставува за времетраењето на проектот и тоа во рок од 14 (четиринаесет) дена по истекот на последниот календарски ден од кварталот.
- завршен извештај (описен дел и финансиски дел) кој Корисникот го доставува во рок од 60 (шеесет) дена по истекот на последниот календарски ден од проектот; и
- во наредните 5 (пет) години по завршувањето на проектот, најдоцна до 31 март во тековната година да достават копија од Биланс на состојба и Биланс на успех на Корисникот за годината за која известува поднесени во Централен регистар на Република Северна Македонија.

(2) Кварталните извештаи и завршниот извештај се пополнуваат во обрасци изготвени од страна на Фондот.

(3) Извештаите се разгледуваат од страна на тимовите за следење и/или стручни лица за ревизија назначени од директорот на Фондот. Во случај на идентификувани неправилности во известувањето кои можат да се корегираат од страна на Корисникот, Фондот го известува Корисникот за идентификуваните неправилности со барање да ги отстрани неправилностите и да поднесе ревидиран извештај.

(4) Во случај извештајот да е соодветно пополнет и доставен, Фондот го одобрува извештајот и одобрувањето го доставува до Корисникот.

(5) Тимот за следење има право од Корисникот да побара дополнителни информации и документи поврзани со извештаите како и да изврши најавена теренска посета на Корисникот со цел проверка на информациите доставени во извештаите.

(6) Преглед на одобрени извештаи Фондот ќе доставува и до Владата на Република Северна Македонија.

Теренски посети

Член 30

(1) Фондот ќе врши надзор над спроведувањето на проектот и преку теренски посети на корисниците кои ќе ги вршат тимови за следење, стручни лица за ревизија назначени од Фондот и/или членови на Комитетот.

б(2) Задолжително е спроведување на најмалку една теренска посета по проект. Фондот има право да спроведе и повеќе теренски посети доколку е потребно.

(3) Теренските посети вклучуваат посета на деловниот простор на Корисникот и средба со клучните луѓе на проектот со цел надзор над спроведувањето на проектот (пр. придржување кон процедурите, постигнување на предвидените резултати, придржување кон временската рамка, придржување кон одредбите на Договорот за доделување средства итн.).

(4) Теренската посета ќе биде најавена. Фондот испраќа до Корисникот претходно известување за спроведување на теренска посета кое содржи детали за локацијата, времето на посетата, лицата кои треба да бидат присутни, документацијата и набавената опрема која

треба да биде достапна за увид. Известувањето за спроведување на теренска посета се доставува најмалку 3 (три) дена пред спроведувањето на посетата.

(5) Доколку Фондот оцени потреба, може да изврши и ненајавена теренска посета.

(6) За извршената теренска се составува извештај од спроведената теренска посета во кој се внесуваат податоци за посетата, лицата кои присуствувале на теренската посета, документацијата која е проверена, забелешките кои се констатирани од теренската посета, идентификувани неправилности, насоките и роковите за отстранување на евентуалните неправилности и друго.

(7) До Корисникот се доставува извештај од спроведената теренска посета. Во случај на констатирани неправилности, Корисникот е должен да преземе мерки во согласност со насоките и роковите наведени во известувањето. Фондот нема да изврши исплати на средствата доделени според овој Инструмент за нареден квартал сè додека Корисникот не ги отстрани евентуалните неправилности констатирани со извештајот.

Постапување во случај на утврдени неправилности

Член 31

(1) Во текот на спроведувањето на проектите, тимовите за следење доколку утврдат неправилности кои е можно да ги надминат нивните овластувања, можат да достават предлог до Директорот на Фондот да свика состанок на Комитетот за одлучување по однос на утврдените неправилности.

(2) Во текот на спроведувањето на проектите, во следењето може да се вклучат и стручни лица за ревизија во согласност со Правилникот за начинот на вклучување и работа на стручните лица за ревизија во работата на Фондот за иновации и технолошки развој и давањето на стручно мислење.

(3) По завршување на проектот, за евалуација на резултатите и/или длабинска деловна и финансиска анализа на финансираните проекти може да бидат ангажирани стручни лица за ревизија во согласност со Правилникот за начинот на вклучување и работа на стручните лица за ревизија во работата на Фондот за иновации и технолошки развој и давањето на стручно мислење.

(4) Стручното лице за ревизија од став (2) и став (3) на овој член е должно да ја разгледа проектната документација, да изврши теренска посета кај Корисникот (доколку е потребно) и да достави извештај и стручно мислење до Фондот во рок од 14 работни дена од денот на добивање на документацијата.

Соработка на Корисникот со Фондот

Член 32

(1) Корисникот се придржува кон процедурите и му овозможува на Фондот да врши лесно следење и евалуација над спроведувањето на проектот.

(2) Корисникот му овозможува на Фондот или на лица овластени од Фондот во секое време да извршат длабинска анализа на спроведувањето на проектот, на неговите активности и остварени резултати, како и да извршат ревизија на проектната и финансиска документација

поврзана со проектот. Корисникот сите релевантни документи поврзани со проектот треба да ги подготви и достави до Фондот на негово барање.

Права и обврски со резултатите од проектот

Член 33

- (1) Корисникот ќе ги поседува резултатите од проектот коишто ќе ги создаде.
- (2) Корисникот ќе презема мерки за да ја обезбеди комерцијалната експлоатација на резултатите од проектот, директно или индиректно на тој начин што: ќе ги користи во други истражувања кои не се покриени со проектот, ќе развие, создаде или пласира на пазарот производ или процес, ќе создаде или ќе обезбедува услуга, или ќе ги користи за целите на стандардизација и истиот ќе ги презема тие мерки за времетраењето на проектот сè до исполнување на сите обврски кон Фондот согласно договорот за доделување средства.
- (3) Корисникот може да ја пренесе сопственоста врз резултатите од проектот на друга страна, под условите предвидени во овој член.
- (4) Корисникот кој има намера да ја пренесе сопственоста врз резултатите од проектот или да додели ексклузивна лиценца за користење на резултатите од проектот на друга страна, треба за тоа однапред да го извести Фондот во писмена форма пред да се спроведе споменатиот пренос односно доделување на лиценца и да побара согласност од Фондот за да може да се спроведе истото. Во таквото писмено известување, корисникот ќе наведе кои точно резултати од проектот има намера да ги пренесе, односно отстапи и ќе наведе детални податоци за новиот сопственик, односно корисникот на лиценцата, како и за планираната или потенцијалната комерцијална експлоатација на резултатите од проектот, а ќе достави и образложена анализа за веројатното влијание од преносот или давањето на лиценца врз конкуренцијата на пазарот и усогласеноста на истото со добрите етички правила и со интересите на безбедноста на Република Северна Македонија. Фондот може да побара и дополнителни информации.
- (5) Фондот може да одбие да даде согласност за планираниот пренос на сопственоста врз резултатите од проектот односно планираното доделување на ексклузивна лиценца за користење на резултатите од проектот, особено:
  - а) доколку новиот сопственик, односно ексклузивниот корисник на лиценца е странски државјанин или правен субјект основан надвор од Република Северна Македонија;
  - б) доколку Фондот наоѓа дека планираниот пренос, односно лиценцирање не е во согласност со начелата на конкуренцијата, со добрите етички начела, или со интересите на безбедноста на Република Северна Македонија. Фондот ќе го извести корисникот во писмена форма за својата одлука по однос на барањето од ставот (4) од овој член во рок од 60 дена од денот на приемот на известувањето, односно од денот на приемот на какви било дополнителни информации кои Фондот може да ги побарал. Фондот може во својата одлука да наметне дополнителни услови под кои планираниот пренос на сопственоста, односно планираното доделување на ексклузивна лиценца може да се спроведе.
- (6) Корисникот не смее да ја пренесе сопственоста врз резултатите од проектот или да додели ексклузивна лиценца за користење на резултатите од проектот на друга страна се додека не

добие согласност од Фондот, односно се додека не ги исполни дополнителните услови кои Фондот може да ги наметне за да се спроведе планираниот пренос на сопственоста, односно планираното доделување на ексклузивна лиценца.

(7) Корисникот мора да обезбеди дека новиот сопственик на резултатите од проектот ќе биде обврзан да ги почитува погоренаведените одредби од овој член и дека ќе биде обврзан да обезбеди секој нареден сопственик на резултатите од проектот да биде обврзан да ги почитува одредбите од споменатите ставови од овој Правилник.

(8) Обврските на корисникот од овој член важат за времетраењето на проектот како сè до исполнување на сите обврски кон Фондот согласно договорот за доделување средства.

(9) Доколку корисникот постапил на начин спротивен од одредбите од овој член, Фондот го задржува правото да бара од корисникот да го врати целиот износ или дел од износот на доделени средства, исплатената главнина и/или камата кон Фондот. За овие обврски Фондот го задржува правото од денот на достасаноста до денот на наплатата да пресметува и наплатува законска казнена камата согласно Законот за облигациони односи.

Обврска за поврат на финансиската поддршка доделена од страна на Фондот

Член 34

(1) Повратот на финансиската поддршка доделена од страна на Фондот се врши по стапка од 7,5% од оперативната добивка на корисникот, до остварување на поврат на 105% од износот исплатен од страна на Фондот или за период од 5 (пет) години по завршувањето на проектот, во зависност од тоа кој услов е прв остварен.

(2) Износот на повратот се пресметува во првата наредна календарска година по годината на завршување на проектот и истиот треба да биде платен од страна на Корисникот кон Фондот најдоцна до 31 март во тековната година за претходната година.

Обврски во случај на престанок на корисникот

Член 35

(1) Во случај на планирано престанување (ликвидација) на корисникот, корисникот поднесува барање до Фондот и по добиено претходно одобрение од страна на Фондот може да отпочне постапката за престанување (ликвидација). По ова барање Фондот донесува одлука во најкраток можен рок. Ваквата постапка за престанување (ликвидација) не смее да отпочне без одлука со која Фондот дава претходно одобрение за истата.

(2) Во случај да е поднесен предлог за поведување на стечајна постапка против корисникот, корисникот писмено го известува за тоа Фондот во рок од 10 (десет) дена од дознавањето за таквиот предлог.

(3) Обврските на корисникот од ставовите (1) и (2) на овој член траат во периодот од склучувањето на договорот за доделување на средства помеѓу Фондот и корисникот сè до исполнување на сите обврски кон Фондот согласно договорот за доделување средства.

(4) Доколку во периодот определен во ставот (3) од овој член, корисникот отпочне постапка за престанување (ликвидација) без претходно одобрение од Фондот или не го извести Фондот во рокот од ставот (2) од овој член за поднесен предлог за поведување на стечајна постапка против него, Фондот може да бара од корисникот да го врати целиот износ или дел од износот

на доделени средства, намален за износот на исполнетата обврска за поврат на финансиските средства доделени од страна на Фондот, исплатената главнина и/или камата кон Фондот. За овие обврски Фондот може од денот на достасаноста до денот на наплатата да пресметува и наплатува законска казнена камата согласно Законот за облигациони односи.

VII. ПРЕСТАНОК НА ФИНАНСИРАЊЕ И РАСКИНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ СРЕДСТВА

Услови за престанок на финансирање и/или раскинување на Договорот за доделување средства

Член 36

Фондот може да го прекине Договорот за доделување средства и/или финансирањето, како и да го раскине Договорот за доделување средства, во целост или делумно, во случај на проневера и/или прекршување на обврските од Договорот за доделување средства, и/или одредбите од овој правилник, а особено во следниве случаи:

1. Доколку Корисникот наменски не ги користи одобрените финансиски средства, вклучувајќи и прераспределба на средства во процент поголем од утврдениот процент на средства од вкупниот буџет на проектот согласно член 26 став (3) од овој правилник без претходно одобрение од Фондот;
2. Доколку Корисникот со намера за измама дава неточни податоци во текот на постапката за доделување средства и за времетраењето на Договорот за доделување средства кои имаат материјално влијание на проектот;
3. Доколку Корисникот не воведо соодветни политики и процедури кои ќе му овозможат на Фондот да врши надзор и да го оцени напредокот на проектот;
4. Доколку Корисникот на барање на Фондот не дозволи ревизија од страна на независен ревизор и/или стручно лице за ревизија назначени од Фондот;
5. Доколку Корисникот не му обезбеди на Фондот/или на лица назначени од страна на Фондот, да извршат увид во спроведувањето на проектот, неговите активности, остварени резултати и сите релевантни документи за проектот, или на сметките и/или истите да ги достави до Фондот на негово барање;
6. Доколку Корисникот не го извести Фондот за секоја значајна промена со материјално влијание врз проектот;
7. Врз основа на барање на корисник или тимот за следење, доколку поради неизбежна пречка од технички или пазарен аспект се доведат во прашање идните резултати на проектот;
8. Во случај да е поднесен предлог за поведување на стечајна постапка против корисникот.

Одлука за привремен прекин на финансирањето

Член 37

- (1) Во случај на настанување на која било од околностите од член 36 од овој правилник, Фондот може да донесе одлука за привремен прекин на финансирањето, и/или да бара враќање на дел или во целост на финансиските средства исплатени на Корисникот до тој момент.
- (2) Фондот истовремено со одлуката за привремен прекин на финансирањето испраќа и писмено известување до Корисникот, информирајќи го за настанатите прекршувања на Договорот за доделување средства со барање Корисникот да ги отстрани прекршувањата во рок од 14 (четиринаесет) дена од приемот на известувањето.
- (3) По барање на Корисникот, Фондот може да му одобри на Корисникот дополнителни 30 (триесет) дена за отстранување на прекршувањата. Во одредени случаи за кои се чека одлука од соодветен орган во врска со работењето на Корисникот, а кој има влијание на привремениот прекин на финансирањето, рокот за отстранување на тие прекршувања може да се продолжи до конечноста на решението од тој орган.
- (4) Во случај Корисникот да ги надмине идентификуваните прекршувањата во роковите наведени во став (2) и став (3) од овој член, Фондот ќе донесе одлука за повлекување на привремениот прекин на финансирањето.
- (5) Во случај Корисникот да не ги отстрани идентификуваните прекршувања во роковите од став (2) и став (3) од овој член, Директорот го известува Комитетот, кој ќе одлучи дали ќе дојде до раскинување на Договорот. Во секој случај, Комитетот, при одлучување за раскинување на Договорот може да го земе предвид степеност на искористеност на проектот (напредокот на проектот и реализацијата на истиот).

Одлука за раскинување на Договорот за доделување средства

Член 38

- (1) Во случај на настанување на која било од околностите од член 36 од овој правилник, Фондот може да го раскине договорот и/или да бара враќање на дел или во целост на финансиски средства исплатени на Корисникот до тој момент.
- (2) Одлуката за раскинување на Договорот за доделување на средства и на финансирањето ја носи Комитетот.
- (3) Во случај на раскинување на Договорот Корисникот го враќа на Фондот целиот износ префрлен од Фондот на Корисникот, а во случаите кои се однесуваат на условите наведени во член 36 точките 2, 4 и 5 од овој правилник Фондот може да бара и надомест на штета.
- (4) Доколку Договорот за доделување средства е раскинат од било која причина опфатена со член 36 од овој правилник, а доделените финансиски средства не се потрошени, Корисникот го враќа на Фондот целиот непотрошен износ на средства најдоцна во рок од 8 (осум) дена од денот кога од Фондот тоа е побарано, во спротивно тој паѓа во задоцнување и на истиот износ може да биде обврзан да плати законска казнена камата во согласност со Законот за облигациони односи сметано од денот на доцнењето, се до конечната исплата.
- (5) Во случај на настанување на услови наведени во член 36 точка 7 од овој правилник, од Корисникот ќе се бара да достави документација до Фондот и да побара престанок на проектот и финансирањето. Последователно, Комитетот ќе утврди дали постои оправданост на доказите за постоење на неизбежна пречка која ги доведува во прашање идните резултати на проектот и

ќе донесе соодветна одлука. Доколку Комитетот одлучи дека се исполнети условите наведени во член 36 точка 7 од овој правилник, Корисникот нема да биде обврзан да ги врати доделените средства.

(6) Фондот може да бара казнена камата, надомест на штета и да започне соодветна постапка за наплата на побарувањата од Корисникот согласно условите предвидени во Договорот за доделување средства и во овој правилник, во најкраток можен рок, доколку Корисникот не ги исполни условите наведени во ставови (3), (4) и (5) од овој член за да се изврши целосно враќање на веќе исплатените средства кон Корисникот.

VIII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 39

За сите работи кои не се уредени со овој правилник, ќе се применуваат одредбите од законските прописи на Република Северна Македонија.

Член 40

Овој правилник влегува во сила од денот на објавувањето на огласната табла на Фондот, а ќе се објави по добиената согласност од Владата на Република Северна Македонија.

Бр. _____
Скопје, _____

Фонд за иновации и технолошки развој
Претседател на Управен одбор
Моника Јованова